

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Viite: Kuulemistilaisuus 8.2.2013

1/2

Opetus- ja kulttuuriministeriön kuulemistilaisuus lukiokoulutuksen tavoitteista ja tuntijaosta 85/040/2011

Lukion tarkoituksena on yleissivistävä, akateemisiin opintoihin valmiuksia antava koulutus. Lukiokoulutuksen tulisi kuitenkin rohkeasti uudistua ja integoitua yhä enemmän ympäröivään yhteiskuntaan. Uudistuksen tulisi mieluummin koota kokonaisuuksia ja sen nykyistä pirstaloitunutta rakennetta tulisi tarkastella kriittisesti. Uudistuksessa tulisi huomioida kuitenkin yksilöllisten joustavien opintopolkujen valinnan mahdollisuus.

Lukion opinnoissa käsitellään hyvin perusteellisesti monia aihealueiden biologian perusteita. Sen sijaan soveltavaa tietoa tulisi entisestään lisätä. Juuri ilmestyneen selvityksen mukaan (Lähiuokaa kiitos! Tutkimus suomalaisten ruoka- ja maatalousasenteista 2013) opiskelijat eivät ole kovin hyvin perillä maataloudesta tai siihen liittyvistä ympäristökysymyksistä. Samassa tutkimuksessa nousi esiin myös opiskelijoiden melko heikko kiinnostus siitä, mistä maasta ruoka on esimerkiksi koulussa lähtöisin. Lukion uudistuksessa tuleekin korostua kestävän luonnonvaratalouden kokonaisuuden hahmottaminen suomalaisen ruuan tuotannon ja metsänhoidon näkökulmasta. Tärkeitä tavoitteita ovat myös eettinen kotieläintuotanto, jossa esitellään monipuolisesti eläinten hyvää kohtelua ja hyvinvoinnin näkökulmia suomalaisen elintarviketuotannon vahvuutena.

Suomen vahvuus on puhtaissa ja runsaissa luonnonvaroissa, maaseudun vireässä yritysverkostossa ja vihreissä elinkeinoissa. Ruuan, puun ja uusiutuvan energian ja yrittäjien tuottamien palveluiden tarve on väestönkasvun, ilmastomuutoksen ja elintason nousun myötä rajussa kasvussa koko maailmassa. Tulevaisuuden työelämässä korostuu moniosaaminen sekä nopea reagoiminen yhteiskunnan osaamisvaatimuksiin. Yrittäjyys on puolestaan luonteva ja usein ainoa tapa työllistyä maaseutualueilla.

Yrittäjyyteen liittyviä tietojen, taitojen ja asenteiden (yrittäjämäistä toimintatapaa) sekä työelämävalmiuksia vahvistaminen on noussut merkittäväksi yhteiskunta- ja koulutuspoliittiseksi strategiaksi sekä kansallisesti että Euroopassa. Komissio julkaisi 9.1.2013 Yrittäjyys 2020 toimintaohjelman, jossa se nostaa kouluissa tapahtuvan

yrittäjyyskasvatuksen keskeiseen asemaan Euroopan hyvinvointikehityksen turvaamisessa.

Koulutus- ja tutkimus 2011 – 2016 Kehittämissuunnitelmassa (KESU, OKM 2012:1) todetaan muun muassa, että lukion uudistettavissa opetussuunnitelmien perusteissa määritellään työelämätaidoille valtakunnallisesti yhdenmukaiset tavoitteet, joita voidaan soveltaa paikallistenolosuhteiden mukaisesti. Lisäksi vahvistetaan myös lukiokoulutuksessa kansalaisen, työntekijän ja yrittäjän oikeuksia ja velvollisuuksia koskevaa työelämä- ja yrittäjyyskasvatusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön Yrittäjyyskasvatuksen suuntaviivat (2009:7) asettaa tavoitteeksi yrittäjyyskasvatuksen vahvistamisen kaikilla koulutusasteilla. Näiden linjausten mukaisesti yrittäjyysopintoja sekä sisältönä että opetusmenetelmänä tulee vahvistaa lukion opetussuunnitelmia uudistettaessa.

Susanna Tauriainen
Koulutusjohtaja